

Teigiama, kad Lietuvoje šešėlis sudaro daugiau nei 20 proc. bendrojo vidaus produkto. Tai ištis didelis skaičius ir jo mažinimas yra kiekvienos Vyriausybės tikslas. Per pastaruosius 10 metų šešėlio mažinimui sukurta įvairiausių priemonių, tik jo mastas mažėja vangiai. Naujų priemonių planuojama ir artimiausiu metu, o kai kurios jau vykdomos šiandien.

Valstybinė mokesčių inspekcija (VMI) vis tobulina naudojamą programinę įrangą – spaudoje pasirodė informacija, kad bus tyrinėjamos automobilių rinkos kainos. Pardavėjams teks pagrįsti kainos dydį, jei VMI nustatys skirtumų tarp jos naudojamos duomenų bazės ir skelbiamų parduodamų automobilių kainų bei jau įvykdytų sandorių informacijos.

Automobilių pardavėjai iš karto galėtų pasitikrinti VŠĮ „Emprekis“ skelbiamas automobilių rinkos kainas ir, esant nukrypimams nuo šioje duomenų bazėje skelbiamų kainų, iš karto ruošti galimiams VMI atsakingų darbuotojų klausimams, jei automobilis parduotas pigiau.

Išsamus tyrimas apima įvairias veiklos sritis

VMI pareigūnams atkreipus dėmesį į parduodamą automobilį ir radus neatitikimų, tyrimas greičiausiai apims ne tik automobilio pardavimo sandorį, bet bus peržiūrėta ir kita automobilio pardavėjo informacija – iš kokių pajamų šis gyvena, kokią turtą valdo.

Tokie tyrimai apima visas metines reguliarias ir atsitiktines pajamas. Pavyzdžiui, jei asmuo, įkūręs uždaryją akcinę bendrovę, dirba jos direktoriumi už minimalią mėnesinę algą, tikėtina kils klausimų, kaip pavyksta išgyventi.

Taigi, išvada tokia – jei sudaromi įmonės sandoriai kelia klausimų, jie gali būti nagrinėjami ir kitose srityse. Tyrimas gali baigtis, tik visiškai išanalizavus tiek pačią įmonę, tiek ir jai atstovaujančių fizinių asmenų veiklą.

Įtarimų gali sukelti ir „kauferių“ pasirašymas

Klausimų iš VMI gali sulaukti ir automobilių pirkėjai. Pavyzdžiui, jei „Regitroje“ užregistruota, kad automobilio pirkimas buvo įformintas užsienyje sudaryta pirkimo sąskaita (vadinamuoju „kauferiu“) – mokesčių inspektoriui teks papasakoti, kaip suradote automobilio pardavėją užsienyje, kaip vykote to automobilio parsigabenti ir kitą informaciją.

Didžiausių įtarimų sukelia, kai garbingo amžiaus senolė įsigyja automobilį užsienyje ir dar pati jį parsigabena. Taigi, „kauferių“ naudotojams reikėtų labai gerai pagalvoti, ar verta

automobilio pirkimą įforminti tokiu būdu ir ar pirkėjai tikrai sutaupys, jei sutiks su automobilio pardavėjo siūloma nuolaida. Pasekmės gali būti skaudžios – įtarimai dokumentų klastojimu.

Kita, ypač su prabangiais automobiliais siejamų tyrimų rūšis – mokesčių administratoriaus susidomėjimas per pandemiją pirktais automobiliais. Tyrimai atliekami, pradedant nuo šio turto įsigijimo lėšų kilmės iki pajamų natūra apmokestinimo, jei tokį automobilį įsigijo įmonė. Prieš kurią laiką įmonių atstovams teko užpildyti klausimyną iš VMI apie įsigytus prabangius automobilius, o šiuo metu jau sulaukiama ir patikrinimų.

Analizuojami ir NT bei grynaisiais padengti sandoriai

Niekas nedraudžia nekilnojamojo turto įsigyti už grynuosius pinigus. Tačiau įtarimų tokie sandoriai kelia ne tik mokesčių administratoriui. Grynujų pinigų naudojimo mastas galimai rodo šešėlį, todėl sandoriai grynaisiais visada domino VMI. Tiesa, juridiniams asmenims pranešti apie atsiskaitymą grynaisiais pinigais reikia ne VMI, o Finansinių nusikaltimų tyrimo tarnybai (FNTT) – kai sandoris yra įtartinas arba atsiskaitymo grynaisiais pinigais suma viršija 15 tūkst. eurų. Pati FNTT pažymi, kad ne visi subjektai, turėję tokių sandorių, šią prievolę įvykdo.

Nekilnojamojo turto rinkos kainos taip pat yra analizuojamos ir, sukėlus įtarimų, taip pat gali tekti atsakyti į VMI pateiktus klausimus tiek šio turto pirkėjams, tiek ir pardavėjams.

Priėmus pardavėjo pasiūlymą sumažinti oficialią pardavimo kainą, pirkėjui (fiziniam asmeniui) gali tekti dar ilgai ateityje gailėtis, kad sutarė dėl tokio pasiūlymo – juk šio turto neišlaikius 10 metų, teks susimokėti gyventojų pajamų mokestį nuo parduoto turto pelno, kai jis apskaičiuojamas iš pardavimo kainos atėmus pagal dokumentus įformintą pirkimo kainą, kuri jau iš pradžių buvo suklastota.

Sandoriai analizuojami nuolat ir išsamiai, todėl kiekvienas yra atsakingas už jų teisingumą. Sugalvojus pataupyti, galima labai skaudžiai nudegti.

Jurgita Navikienė, mokymų įmonės COUNTLINE lektorė

Jurgita Navikienė. Šešėlio mažinimas perkant automobilį ar
nekilnojamąjį turtą

Get real time update about this post category directly on your device, subscribe now.

[Subscribe](#)